

Universitätsbibliothek Paderborn

**Doctor Mellifluus S. Bernardus Magnæ Matris Cultor
Eximus, Et Ex Ordine Sancti Benedicti Sacellanus
Quartus. Sive Ea quæ Doctor mellifluus de laudibus
Virginis Matris scripsit in gratiam magnæ ...**

Bernardus <Claraevallensis>

Nevhsii, MDCLXXV.

Ex Sermone IV. In Festo Assumptionis beatae Mariae Virginis, §. 1. 5. 6. 7.
8. & 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37156

hilominus tamen in fimbrijs aureis circumamicta est varietate. Non est de numero fatuarum virginum prudens virgo. Lampadem habet, sed in vase oleum portat. An fortè excidit vobis Evangelica illa parabola, quæ fatuas virgines prohibitas narrat ab introitu nuptiarum? Erat equidem domus earum munda, virgines enim erant. Erat ornata, quia sumul omnes, id est fatuæ cum prudentibus lampades ornaverunt: sed erat vacans, quia in vasis suis oleum non acceperunt. Hinc est, quod nec ab eis suscipi in domos suas, nec admittere dignatur sponsus cœlestis ad nuptias. Non sic mulier illa fortis, quæ serpentis caput contrivit. Habes enim post multa in laudibus ejus, quia non extinguetur in nocte lucerna ipsius, Prov. 31. In lugillatione hoc dicitur fatuarum, quæ veniente mediâ nocte sponso, conqueruntur sero & dicunt: *Quia lampades nostra extinguntur Matt. 25.* Processit igitur gloria virgo, cuius lampas ardentissima ipsis quoq; Angelis lucis miraculo fuit, ut dicerent: *Cant. 6. Quæ est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol?* Clarius enim cæteris rutilabat, quam replevit oleo gratiæ præ participibus suis Iesus Christus filius ejus Dominus noster.

EX SERMONE IV.

In Festo Assumptionis beatæ MARIE Virginis,

§. 1. 5. 6. 7. 8. & 9.

Tempus loquendi est omni carni, cùm assumitur incarnati verbi Mater in cælum; nec cessare debet à laudibus humana mortalitas; cùm hominis sola natura supra immortales spiritus exaltatur in virgine. Sed de ejus gloria nec silere devotione patitur, nec dignum aliquid sterilis concipere cogitatio, aut inerudita potest locutio parturire. Hinc est, quod & ipsi cœlestis curiæ principes in consideratione tantæ novitatis clamant non sine

sine admiratione, *Cant. 8.* Quæ est ista quæ ascendit de deserto delitijs affluens? Ac si manifestiū dicant: Quanta est hæc, & unde ei ascendent utique de deserto affluentia tanta delitarum? Nec enim pares inveniuntur delitijs vel in nobis, quos in civitate Domini lætificat fluminis impetus, quo à vultu gloriæ voluptatis gloriæ potamur. Quæ est ista, quæ de sub sole (ubi nihil est nisi labor & dolor & afflictio spiritus) ascendit delitijs spiritualibus affluens? Quidni delicias dixerim virginitatis decus cum munere fæcunditatis, humilitatis insigne, distillantem charitatis favum, misericordiæ viscera, plenitudinem gratiæ, prærogativam gloriæ singularis? Ascendens igitur de deserto Regina mundi etiam Angelis sanctis, ut canit Ecclesia, speciosa facta est & suavis in delitiis suis. Desinant tamen deserti hujus mirari delicias, quia Dominus dedit benignitatem & terra nostra dedit fructum suum. Quid mirantur de terra deserta Mariam ascendere delitijs affluentem? Mirentur potius pauperem Christum de cœlestis regni plenitudine descendentem. Longè enim ampliori miraculo dignum videtur, Dei filium paulò minus ab Angelis minorari, quam Dei matrem super Angelos exaltari.

Non est equidem quòd me magis delebet, sed nec est quòd terreat magis, quam de gloria Virginis Mariæ habere sermonem. Ut enim sileam interim ineffabilem privilegium meritorū, & prærogativam penitus singularem, tanto eam devotionis affectu amplectuntur, honorant, suscipiunt (ut dignum est) universi, ut licet de ea loqui gestiant omnes: tamen quidquid dicitur de indicibili, eo ipso, quo dici potuerit, minus gratum sit, minus placeat, minus acceptetur.

Quidni minus sapiat, quidquid de incomprehensibili gloria comprehendere potuerit mens humana? Ecce enim, si in ea laudavero *virginitatem*, mihi multæ virgines post eam videntur offerri. Si *humilitatem* prædicavero, invenientur torte vel pauci

*pauci (docente Filio ejus Matt. 11.) mites facti sunt, & humiles
corde. Si magnificare voluero misericordie ejus multitudinem,
sunt aliqui misericordie viri, etiam & mulieres. Unum est, in quo
Nec primam similem visa est nec habere sequentem,
Gaudia Materis habens cum aurarinitati honore.*

Optimam partem elegit sibi Maria. Optimam planè: quia bona fœcunditas conjugalis, melior autem castitas virginalis: prorsùs autem optima est fœcunditas virginea, seu fœcunda virginitas. Mariæ privilegium est, non dabitur alteri, quia non auferetur ab ea. Singulare est: sed continuò etiam indicibile invenitur, ut nemo assequi possit, sic nec eloqui quidem. Quid si & illud adjicias, cuius mater? Quę jam poterit lingua, etiam si Angelica sit, dignis extollere laudibus Virginem Matrem; Matrem autem non cujuscumque, sed Dei? Duplex novitas, duplex prærogativa: duplex miraculum, sed dignè prorsùs aptissimeque conveniens. Neque enim Filius alias Virginem: nec Deum decuit partus alter.

Veruntamen non hoc tantum, si diligenter attendas, sed cæteras quoque virtutes singulares prorsus invenies in Maria, quæ videbantur esse communes. Quæ enim vel Angelica puritas virginitati illi audeat comparari, quæ digna fuit Spiritus sancti sacrarium fieri, & habitaculum Filij Dei? Si rerum pretia de raritate pensamus, quæ prima in terris Angelicam propositum ducere vitam, super omnes est: *Quomodo*, inquit Luc. i, *fieri istud, quoniam virum non cognosco*? Immobile propositum virginitatis, quod nec Angelo Filium promittente aliquatenus titubavit. *Quomodo*, inquit, *fieri istud?* Neque enim eo modo, quo fieri solet in cæteris. Virum penitus non cognosco, nec filij desiderio, nec spe prolis.

Quanta verò, & quām pretiosa humilitatis virtus cum tan-
ta puritate, cum innocentia tanta, cum conscientia prorsū

Kabsque

absque delicto, immò cum tantæ gratiæ plenitudine? Unde tibi humilitas, & tanta humilitas ô beata? Digna planè quam resipiceret Dominus, cuius decorum concupisceret rex, cuius odore suavissimo ab æterno illo paterni sinus attraheretur accubitu. Vide enim quām manifestè sibi concinuant Virginis nostræ canticum, & nuptiale carmen: nimirūm cuius uterus, sponsi thalamus fuit. Audi Mariam in Evangelio. *Respexit*, inquit, *humilitatem ancillæ sue*. Audi eandem in Epithalamio: *Cum esset rex*, inquit Cant. 1, *in accubitu suo: nardus mea dedit odorem suum*. Nardus quippe herba humilis est, & pectus purgat, ut manifestum sit humilitatem nardi nomine designari, cuius odor & decor invenerit gratiam apud Deum.

Sileat misericordiam tuam Virgo beata, si quis est, qui invocatam te in necessitatibus suis sibi meminerit defuisse. Nos quidem servuli tui cæteris in virtutibus congaudemus tibi, sed in hac potius nobis ipsis. Laudamus Virginitatem; Humilitatem miramur; sed Misericordia miseris sapit dulcius; misericordiam amplectimur charius; recordamur saepius; crebrius invocamus. Hæc est enim, quæ totius mundi reparationem obtinuit, salutem omnium impetravit. Constat enim pro universo genere humano fuisse sollicitam, cui dictum est: *Luc. 1, Ne timeras Maria: invenisti gratiam*. utique quam quærebas. Quis ergo misericordiæ tuae ô benedicta, longitudinem, & latitudinem, sublimitatem & profundum queat investigare? Nam longitudine ejus usque in diem novissimum invocantibus eam subvenit universis. Latitudo ejus replet orbem terrarum: ut tuâ quoque misericordiâ plena sit omnis terra. Sic & sublimitas ejus civitatis supernæ invenit restorationem, & profundum ejus sedentibus in tenebris & in umbra mortis obtinuit redemptionem. Per te enim cœlum repletum: infernus evacuatus est: instauratae ruinæ cœlestis Hierusalem: expectantibus misericordis

seris vita perdita data. Sic potentissima & piissima charitas & effectu compatiendi & subveniendi abundat affectu, æquè locuples in utroque.

Ad hunc igitur fontem sitibunda properet anima nostra. Ad hunc misericordiæ cumulum totâ sollicitudine miseria nostra recurrat. Ecce jam quibus potuimus votis ascendentem te ad Filium deduximus, & prosecuti sumus saltem à longè Virgo benedicta. Sit pietatis tuæ ipsam, quam apud Deum gratiam invenisti, notam facere mundo; reis veniam: medelam ægris: pusillis corde robur: afflictis consolationem: periclitantibus adjutorium: & liberationem sanctis tuis precibus obtinendo. In hoc quoque die solemnitatis & lætitiae dulcissimum Mariæ nomen invocantibus servulis, per te Regina clemens, gratiæ suæ munera largiatur Iesus Christus Filius tuus Dominus noster: qui est super omnia Deus benedictus in sæcula, Amen.

S E R M O I.

De V I R G I N E D E I P A R A,

Ex verbis Apocalipsis 12.

Signum magnum aparuit in cœlo, mulier amicta Sole, & Luna sub pedibus ejus, & in capite ejus corona stellarum duodecim.

Vehementer quidem nobis dilectissimi, vir unus, & mulier una nocuere, sed gratias Deo: per unum nihilominus virum, & mulierem unam omnia restaurantur; nec sine magnō scenore gratiarum. Neque enim sicut delictum, ita & donum, sed excedit damni estimationem beneficij magnitudo. Sic nimirum prudentissimus & clementissimus artifex, quod quaslatum fuerat, non confregit, sed utilius omnino refecit, ut videlicet nobis novum formaret Adam ex veteri, & Evam transfunderet in Mariam. Et quidem sufficere poterat Christus; si-

K 2

quidem